

59/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. március 22.

A 2023. év igazságügyi statisztikái: erősödik a Bíróság előtti peres ügyek számának strukturális növekedése

Az, hogy az előzetes döntéshozatali hatáskört részlegesen átruházzák a Bíróságról a Törvényszékre (amelynek erőtartalékai az utóbbi években a kétszeresére emelkedtek), lehetővé teszi majd, hogy a munkateher szempontjából jobb egyensúlyt biztosítsanak a két igazságszolgáltatási fórum között

Bíróság

- **Nőtt a Bírósághoz benyújtott közvetlen keresetek** (megsemmisítés iránti keresetek és kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek, különösen a környezetvédelem területén) **száma**.
- Az előzetes döntéshozatal keretében 2023-ban a Bíróság elé terjesztett kérdések száma a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területén volt a legmagasabb (különösen a **menedékjogot** illetően).
- Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek földrajzi eredete:
 - az elmúlt év folyamán kivétel nélkül valamennyi tagállam bírósága fordult a Bírósághoz, ami a „bíró a bíróval” párbeszéd erőteljességét bizonyítja;
 - nőtt azon kérelmek száma, amelyek **Bulgária, Lengyelország és Románia** bíróságaitól származnak.

Törvényszék

- **A Törvényszékhez a létrehozatala óta érkezett ügyek száma átlépte a 20 000-es** küszöbértéket.¹
- Az érkezett ügyek számának növekedése leginkább a **szellemi tulajdon**, valamint a gazdaság- és monetáris politika (különösen a **bankjog**) területén állapítható meg.
- **Nőtt a befejezett ügyek száma**, és sikerült **megfelelő szinten** tartani **az eljárások időtartamát** is (átlagosan 18,2 hónap), köszönhetően a hatékony ügykezelésnek és a bírói létszám megkettőzésével járó hatásoknak.
- **Nőtt az olyan ügyek száma, amelyeket 5 bíróval eljáró kibővített ítélkező testületek fejeztek be** (123 ügy, vagyis 23%-os növekedés).

A két igazságszolgáltatási fórumhoz 2023-ban érkezett ügyek száma az intézmény történetében első alkalommal lépte át a szimbolikus 2000-es küszöböt. Ez az összérték ugyanakkor magában foglal egy olyan ügysorozatot, amely 404, a Törvényszékhez 2023 októberében érkezett olyan ügyből áll, amelyek lényegében megegyeznek egymással.² Ha ezeket az ügyeket nem vennénk számításba, a benyújtott keresetek száma kétségkívül még mindig nagyon

magas szinten helyezkedne el, viszont közel állna a megelőző évek számadatához (2022-ben 1710, 2021-ben pedig 1720).

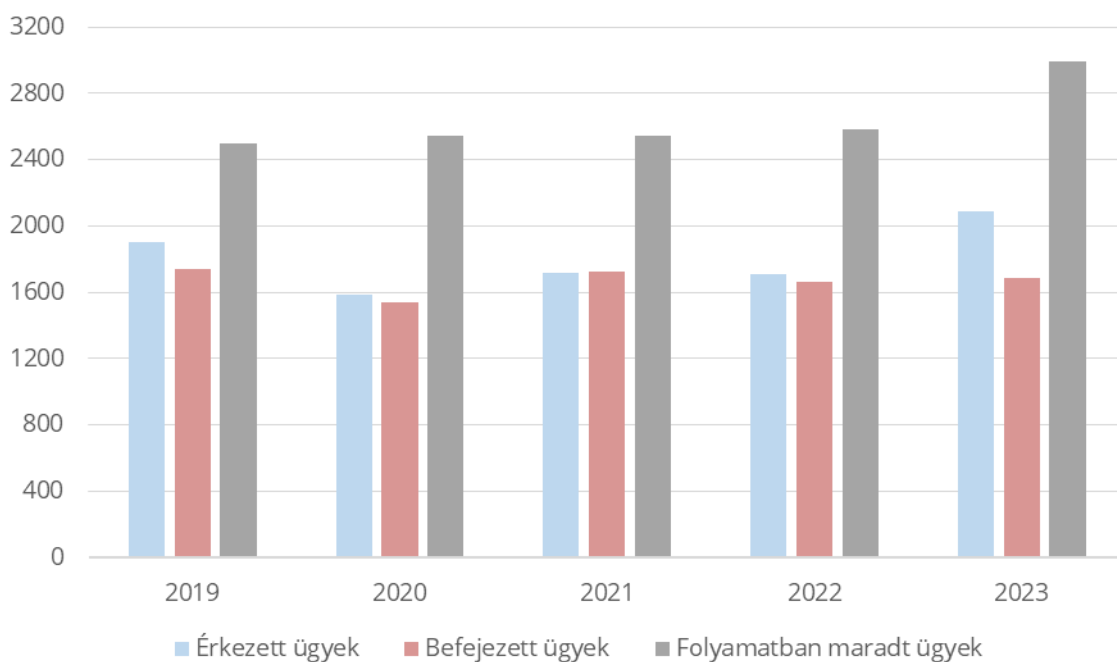
E számadatok tehát megerősítik az érkezett ügyek számának növekvő tendenciáját, amelyet már az elmúlt évtized folyamán is tapasztalhattunk. E növekedés strukturálisnak bizonyul, különösen a Bíróság előtt.

Így 2014 és 2018 között a Bírósághoz évente átlagosan 723 ügy érkezett, míg ez az átlag 2019 és 2023 között 833 lett, ami átlagosan 15%-os növekedést jelent (évente 110 ügy).

Ami a feldolgozott ügyek számát illeti, a Bíróság és a Törvényszék 2023-ban összesen 1687 ügyet tudott befejezni; ez a szám valamivel magasabb, mint az elmúlt évek átlaga (2019 és 2022 között évente 1667 ügy).

A folyamatban maradt ügyek száma a megelőző évekhez képest továbbra is állandó (eltekintve a fentiekben már említett 404 azonos ügytől, amelyeket a Törvényszékhez nyújtottak be).

Az intézmény igazságszolgáltatási tevékenységének általános alakulása 2019 és 2023 között

Általános áttekintés	2019	2020	2021	2022	2023
Érkezett ügyek	1905	1584	1720	1710	2092
Befejezett ügyek	1739	1540	1723	1666	1687
Folyamatban maradt ügyek	2500	2544	2541	2585	2990

A Bíróság

A tavalyi évre vonatkozó statisztikák ismét arról tanúskodnak, hogy **a Bíróság az elmúlt években feszített tempójú tevékenységet folytatott.** Így a Bíróság előtt 2023-ban 821 ügy indult, vagyis valamennyivel több, mint 2022-ben; ezen ügyek közül pedig a Bíróság 783-at fejezett be, vagyis nagyjából hasonló számú ügyet, mint a

megelőző három évben. Az eljárások átlagos időtartama – valamennyi ügytípust együttvéve – 16,1 hónap volt, a folyamatban maradt ügyek száma pedig a 2023. december 31-i állapot szerint 1149.

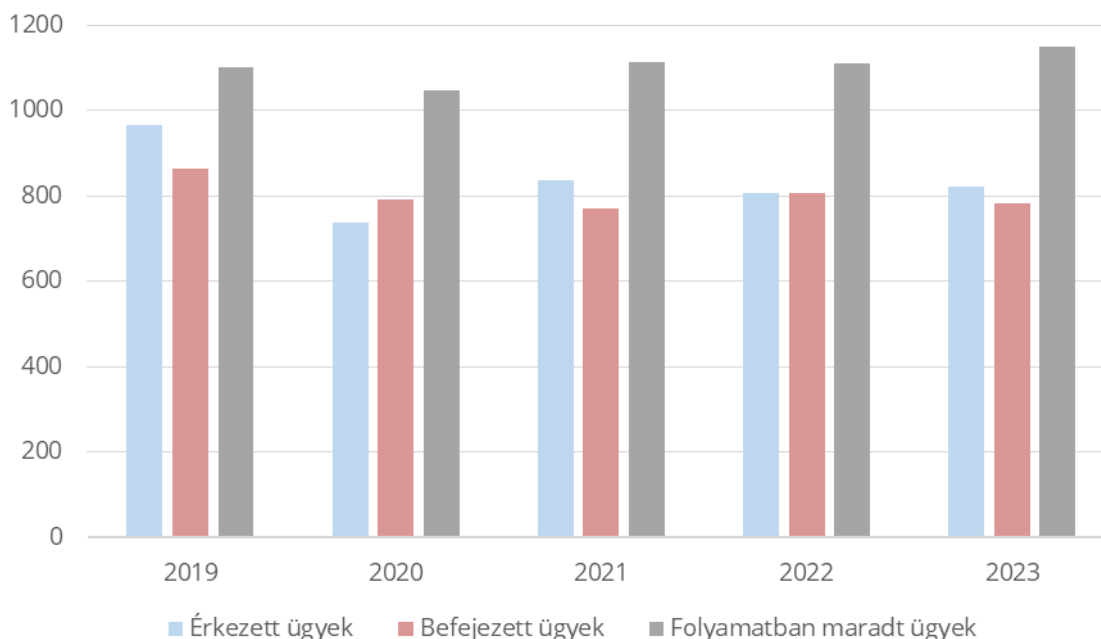
A peres ügyek ügytípusok szerinti megoszlása összességében szintén hasonló a korábbi évekhez: az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek és a fellebbezések önmagukban még mindig a Bírósághoz érkezett összes ügy több mint 90%-át teszik ki. **Egy figyelemreméltó változás a közvetlen keresetek számának emelkedésével kapcsolatos.** Amíg ugyanis ez a szám 2021-ben történelmi mélypontra került, és csak 29 új ügyet tett ki, addig 2023-ban 60 lett, vagyis több mint a kétszerese. E növekedés magyarázható mind a megsemmisítés iránti keresetek számának emelkedésével (2023-ban 8 keresetet nyújtottak be, szemben a 2022. évi 2-vel), amelyek közül egy tagállam (Lengyelország) az elmúlt év során önmagában 7 keresetet indított az uniós jogalkotó által elfogadott jogi aktusok ellen (a környezetvédelem és az energiahatékonyság területén), mind pedig a tagállami kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetek számának növekedésével: a Bizottság 2023-ban úgy döntött, hogy több párhuzamos jogsértési eljárást is indít bizonyos tagállamokkal szemben, különösen a **környezetvédelem** területén.

Ami az előzetes döntéshozatalt illeti, 2023-ban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség területén terjesztették a legtöbb kérdést a Bíróság elé (82 ügy), amelyek többsége a menedékközzel és a nemzetközi védelemmel kapcsolatos szabályok értelmezésére vonatkozott. Csakúgy, mint 2022-ben, számos előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés érintette az adózás (53), a fogyasztóvédelem (52) és a közlekedés területét (40).

A 2023. év utolsó hónapjait a Bíróság által 2022 novemberében az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztett azon jogalkotási kérelemről folytatott egyeztetések határozták meg, amelynek célja egyrészt az volt, hogy **a Bíróság előzetes döntéshozatali hatáskörét hat konkrét területen (hozáadottérték-adó [hÉa], jövedéki adók, a Vámkódex, az áruk Kombinált Nomenklatúra szerinti tarifális besorolása, a visszautasított beszállás vagy a közlekedési szolgáltatások járatainak késése vagy törlése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere) ruházzák át a Törvényszékre**, másrészt pedig az, hogy terjesszék ki a Törvényszék határozataival szembeni fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánítására irányuló, 2019 májusában hatályba lépett mechanizmus alkalmazási körét.

Mint azt Koen Lenaerts, az Európai Unió Bíróságának elnöke is hangsúlyozza, „*a Bíróság ezáltal jobban tud majd az Unió alkotmánybíróságaként és legfelsőbb bíróságaként végzett alapvető feladataira összpontosítani. Az elmúlt évekhez hasonlóan ugyanis a Bíróság elé terjesztett jogviták olyan érzékeny kérdéseket érintenek, mint például a jogállamiság értékeinek megőrzése a nemzeti igazságügyi reformok keretében, a menekültügyi és migrációs politika, a személyes adatok védelme és a versenyszabályok alkalmazása a digitális korban, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem, valamint a környezetvédelmi, energia- és éghajlat-politikai kérdések*”.

A Bíróság általános tevékenysége: érkezett, befejezett, folyamatban maradt ügyek (2019–2023)

Általános áttekintés	2019	2020	2021	2022	2023
Érkezett ügyek	966	737	838	806	821
Befejezett ügyek	865	792	772	808	783
Folyamatban maradt ügyek	1102	1047	1113	1111	1149

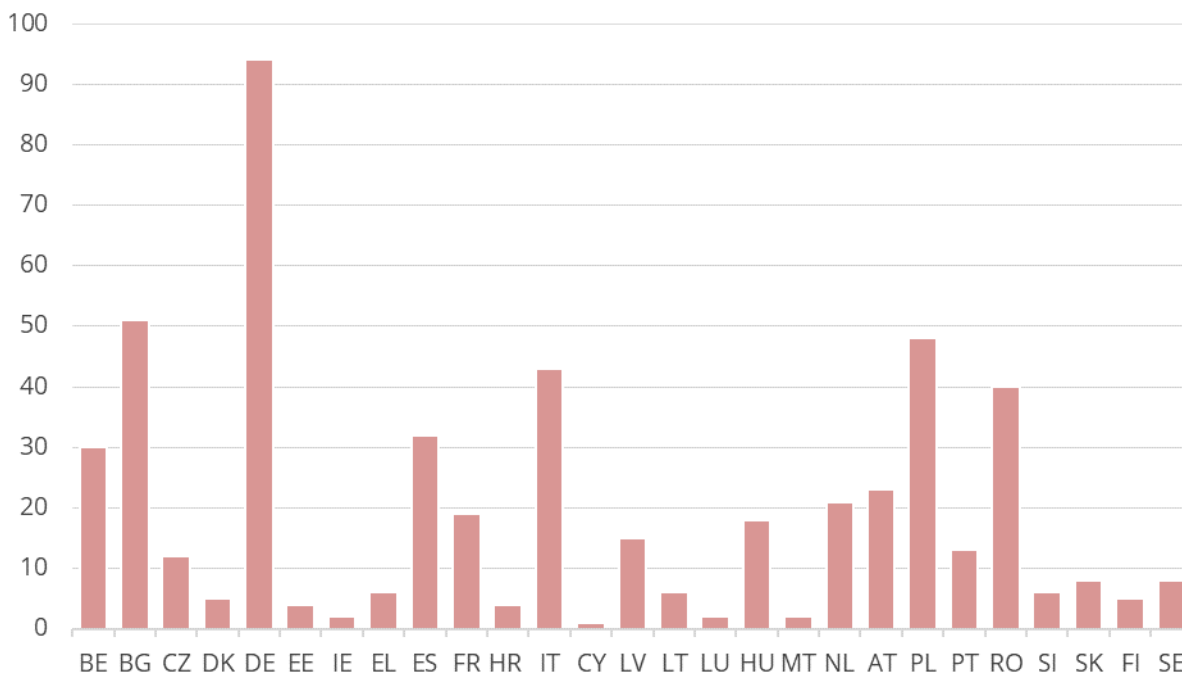
Ami a Bírósághoz 2023-ban érkezett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek földrajzi eredetét illeti, ki kell emelni, hogy az elmúlt év folyamán **kivétel nélkül valamennyi tagállam bírósága fordult a Bírósághoz**, ami a Szerződés által létrehozott „bíró a bíróval” párbeszéd erőteljességét bizonyítja.

Megjegyezhetjük, hogy 2023-ban azok a bíróságok, amelyek a legnagyobb számban terjesztettek előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket a Bíróság elé, **a német (94), a bolgár (51), a lengyel (48), az olasz (43), a román (40), a spanyol (32) és a belga (30)** bíróságok voltak.

Ami Lengyelországot illeti, a 2023-ban benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek száma a legmagasabb azóta, hogy ezen állam 20 évvel ezelőtt csatlakozott az Európai Unióhoz, míg a bolgár bíróságok által 2023-ban kezdeményezett utalások száma megközelíti az e bíróságoktól érkező kérelmek 2021-es rekordszámát (58 kérelem).

Hasonló megállapítás tehető a Romániából érkező előzetes döntéshozatali kérelmek tekintetében is. A 2023-ban a Bíróság elé terjesztett nem kevesebb, mint 40 előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel ugyanis a román bíróságok olyan magas számú utalást kezdeményeztek, amely szintén emlékeztet a 2019-ben elért csúcspontokra, amikor 49 kérelmet nyújtottak be a Bírósághoz.

A tagállami bíróságok által a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatali ügyek (2023)

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	Összesen
30	51	12	5	94	4	2	6	32	19	4	43	1	15	6	2	18	2	21	23	48	13	40	6	8	5	8	518

A Törvényszék

A 2023. év folyamán teljes mértékben kifejtette hatásait a Törvényszék azon reformja, amely a bírák létszámának kétszeresére emelését írta elő (a 2015/2422 rendelet). Erről tanúskodnak az igazságszolgáltatási fórum igazságügyi statisztikái. A Törvényszék 904 ügyet fejezett be 1271 érkezett ügyhöz képest (illetve 868 ügyhöz képest, ha eltekintünk az év végén érkezett, a fentiekben már említett 404 azonos ügytől). Emellett az eljárások átlagos időtartamát is sikerült megfelelő szinten tartani: ez átlagosan 18,2 hónap volt, ami a hatékony ügykezelés egyik jelzőszáma.

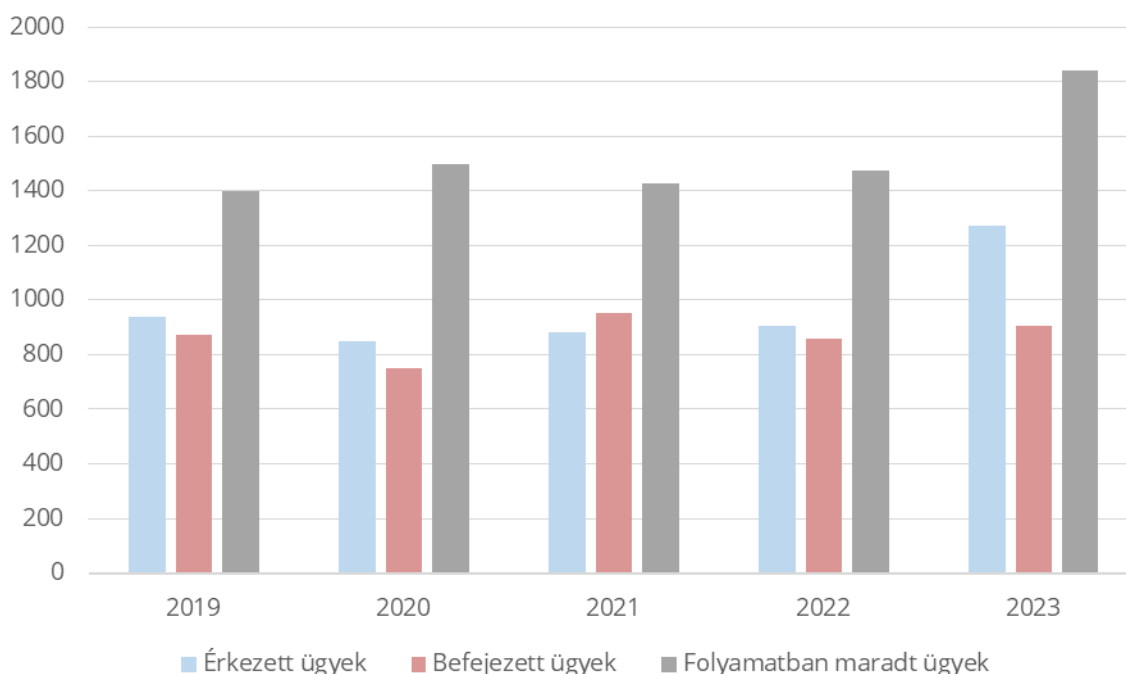
Mint azt Marc van der Woude, a Törvényszék elnöke is hangsúlyozza, „2023 folyamán a Törvényszék tovább korszerűsítette működését, különösen a legterjedelmesebb és legösszetettebb ügyek kezelésének javítása érdekében. Ezek az – általában a gazdasági és pénzügyi jog területére tartozó – ügyek proaktív és megfelelő megközelítést igényelnek mind az erőforrások elosztása, mind a munkatervezés szempontjából. E megközelítés, amelyhez a felek képviselői is csatlakoznak, lehetővé teszi az eljárások időtartamának csökkentését és a felek elvárásainak való pontosabb megfelelést”.

Ami a Törvényszék előtti peres ügyek tárgyköreit illeti, növekedés állapítható meg többek között a **szellemi tulajdon** területén (310 ügy, szemben a 2022. évi 270 üggyel), valamint a gazdaság- és monetáris politika területén, amely magában foglalja többek között a **bankjogot** (2023-ban 56 új ügy érkezett). Egyébiránt a **korlátozó intézkedésekkel** kapcsolatos jogviták továbbra is ellátták feladatokkal a Törvényszéket, de kisebb mértékben, mint 2022-ben: a 2023. év folyamán 63 ilyen ügy érkezett, szemben a 2022. évi 103 üggyel. E területen az új ügyek túlnyomó többsége (63 ügyből 41) az Európai Unió által 2022-ben az Oroszország és Ukrajna közötti konfliktussal összefüggésben magánszemélyekkel és szervezetekkel szemben elfogadott korlátozó intézkedések sorozatával kapcsolatos. Megjegyezzük azt is, hogy 2023-ban új jogviták keletkeztek a digitális piacok és szolgáltatások szabályozásával kapcsolatban.³

Emellett erősödik az 5 bíróval eljáró kibővített ítélkező testületek által befejezett ügyek számának növekvő tendenciája, amennyiben a 123 ilyen ügy (ami 23%-os növekedést jelent a 2022. évhez képest) az összes befejezett ügynek közel 14%-át teszi ki. Azt is meg kell jegyezni, hogy egy ügyet (T-65/18. RENV. sz., Venezuela kontra Tanács ügy, amely a venezuelai helyzet miatti korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos) a Törvényszék nagytanácsban eljárva bírált el (amely 15 bíróból áll).

Ezenkívül annak távlataiban gondolkodva, hogy bizonyos konkrét területeken részlegesen át fogják ruházni rá az előzetes döntéshozatali hatáskört, továbbá ki fogják terjeszteni a fellebbezések előzetes megengedhetővé nyilvánításának mechanizmusát, a Törvényszék a 2023. év folyamán mindvégig azon munkálkodott, hogy a szervezési módszereit illetően milyen változtatásokra lesz szükség, valamint hogy a jövőben miként alakuljanak az eljárási szabályai.

A Törvényszék általános tevékenysége: érkezett, befejezett, folyamatban maradt ügyek (2019–2023)

Általános áttekintés	2019	2020	2021	2022	2023
Érkezett ügyek	939	847	882	904	1271
Befejezett ügyek	874	748	951	858	904
Folyamatban maradt ügyek	1398	1497	1428	1474	1841

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Sajtófelelős: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Kövesse a híreket!

¹ A 2023. december 8-án benyújtott T-1148/23. sz., PAN Europe kontra Bizottság ügy nyilvántartásba vételével.

² E keresetek (T-620/23–T-1023/23. sz. ügy) az európai parlamenti képviselők önkéntes kiegészítő nyugdíjrendszerének módosítására vonatkoznak.

³ Három felperes már négy keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a kapuórként történő kijelölésre irányuló eljárás keretében hozott határozatok megtámadása érdekében: [T-1077/23.](#) sz., Bytedance kontra Bizottság ügy (lásd a [28/24.](#) sz. sajtóközleményt is), T-1078/23. sz., Meta kontra Bizottság ügy, valamint T-1079/23. és T-1080/23. sz., Apple kontra Bizottság ügyek.